

Kõrgessaare valla kaitsealuste objektide loetelu

Üksikobjektid ja ettepanekud üksikobjekti kaitse alla võtmiseks

<i>Nimi</i>	Unikivi
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: 4,5 x 4,0 x 2,0 m, üm 14,0 m (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Kõpu suurkivi; Lepistepao suurkivi; Kõrgessaare suurkivi
<i>Kirjeldus</i>	Rabakivi. Mõõtmed: 10,0 x 8,0 x 6,0 m, üm 27,6 m. (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja käskkiri nr 25, Rändrah- nude, kivikülvide ja põlispuude nimekiri. Kinnitatud ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja 17.03.1959. a käskkiri nr 25
	Looduskaitse nõukogu otsus üksikute puude ja rändrahnude kaitstes 22.05.1937. a

<i>Nimi</i>	Ungrukivi
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: 2,9 x 2,6 x 2,8 m, üm 9,0 m (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Härjakivi
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: 1,8 x 1,55 x 0,6 m, üm 5,6 m (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Põrgukivi
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Rabakivi. 10,3 x 7,4 x 5,3 m, üm 27,5 m. (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja käskkiri nr 25, Rändrah-nude, kivikülvide ja põlispuude nimekiri. Kinnitatud ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja 17.03.1959. a käskkiri nr 25

<i>Nimi</i>	Suurikpõllu suurkivi
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: 5,2 x 5,0 x 3,4 m, üm 19,0 m (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis
	Looduskaitse nõukogu otsus üksikute puude ja rändrahnude kaitses 22.05.1937. a

<i>Nimi</i>	Mägipää rändrahn; (Mägipe rändrahn)
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Graniit, 9,0 x 4,5 x 3,5 m (H. Viiding, 1986)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja käskkiri nr 25, Rändrah-nude, kivikülvide ja põlispuude nimekiri. Kinnitatud ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja 17.03.1959. a käskkiri nr 25

<i>Nimi</i>	Sülluste must mänd
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Heas seisukorras (Hiiumaa KKT, 2002). Ü= 262 cm (1,3), H=16 m (märts 97, Relve projekt, L. Rannasti andmed); Seisu-kord hea. On kuivi oksti. Ü= 262 cm (1,3), H= 18 m (Eesti põlispuud. Mõõdetud 1998)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis
	Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse korraldamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Põhja e punane tamm (Mihkli põhja tamm)
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Ü= 254 cm (1,3), H= 17 m. (Relve projekt, märts 1997, U. Sooniku andmed); Seisukord väga hea. Ü= 252 cm (1,3), H= 15 m (Eesti põlispuud. Mõõdetud 1998)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Mihkli sanglepp (Must lepp)
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Rahuldavas seisukorras, esineb kuivi oksid. Võra läbimõõt 13 m, Ü= 327 cm (1,3), H= 17 m (Relve projekt, märts 1997, K. Kotti andmed); Seisukord hea Ü= 318 cm (1,3), H= 19 m (Eesti põlispuud. Mõõdetud 1998)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Heistesoo kased (Soosaare kased)
<i>Kirjeldus</i>	Asukoht: Kõpu MKA Heistesoo pv. Soosaare pere õues
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 22.12.2005. a määrus nr 81, Keskkonnaministri määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine seonduvalt Riikliku Looduskaitsekeskuse moodustamisega
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Sang -ja halli lepa hübriid (Heistesoo lepp)
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Sang- ja halli lepa hübriid Ü= 188 cm (1,3), H= pole teada (Relve projekt, maakat. andmed); Eesti põlispuude raamat annab samad andmed
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 22.12.2005. a määrus nr 81, Keskkonnaministri määruste muutmine ja kehtetuks tunnistamine seonduvalt Riikliku Looduskaitsekeskuse moodustamisega
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits- tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Lauka lehised
<i>Kirjeldus</i>	Asukoht: Lauka Põhikooli õuel
<i>Seotud dokumendid</i>	Hiiu maavanema korraldus 15.11.2004. a nr 274, (Objektide maha-
	kandmine)
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-
	tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse	
üksikobjektide kaitse-eeskiri	
Hiiumaa raj. RSN TK otsus nr 120, Looduse kaitsest Hiiumaa	
rajoonis	

<i>Nimi</i>	Hargnev kuusk
<i>Kirjeldus</i>	Asukoht: end. Tahkuna mk kv 33 er 12, nüüd Metsa kinnistu, kat nr 39201:004:1570
<i>Seotud dokumendid</i>	Hiiu maavanema korraldus 15.11.2004. a nr 274, (Objektide maha-
	kandmine)
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-
	tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse
üksikobjektide kaitse-eeskiri	
Hiiumaa raj. RSN TK otsus nr 120, Looduse kaitsest Hiiumaa	
rajoonis	
Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest	
Hiiumaa rajoonis	

<i>Nimi</i>	Kurisu neeluauk
<i>Kirjeldus</i>	Kurisu küla servas
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-
	tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse
üksikobjektide kaitse-eeskiri	
Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest	
Hiiumaa rajoonis	

<i>Nimi</i>	Tahkuna hiidrahn
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Migmatiit-graniit. 11,0 x 8,0 x 4,0 m, üm 31 m (H. Viiding, 1986); Asukoht: Tahkuna põhjarannikul meres end Tahkuna mk kv 8 ääres meres
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-
	tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse
üksikobjektide kaitse-eeskiri	
ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja käskkiri nr 25, Ränd-	
rahnude, kivikülvide ja põlispuude nimekiri. Kinnitatud ENSV MN	
Looduskaitse Valitsuse juhataja 17.03.1959. a käskkiri nr 25	

<i>Nimi</i>	Ülendi pärn ehk Pühapärn; Ülendi niinepuu
<i>Kirjeldus</i>	Mõõtmed: Puu halvas seisus, põlenud 1989. a; 8 uut võsu, suurima üm 28 cm; Ü= 730 cm (1,3); H= 2 m (märts 97, Relve projekt, A.-M. Roosna andmed); Seisukord rahuldav, Ü= 600 cm (1,3), H= 5 m (Eesti põlispuud. Mõõdetud 1998); Puu viltu vajunud N-poolle, üm rinna kõrguselt 535 cm. Puud on peetud pühaks, abistajaks paisete ja nahahaiguste vastu (Eesti Loodus 3/1936). Asukoht: Ristipõllu talu lähedal, tee ääres. Pihlamaa kinnistu, kat nr 39201:001:0146 (Märkus: EELIS-es on selle kohta valed asukohtaandmed, viidatud Männiku kinnistu asub teises külas). Iseloomustus: 1989. a septembris mahapõletatud. Elujõuliste vesivõsudega tüügas (tüve alumine osa) säilinud. Puu kõrval on üks täiesti iseseisev eksemplar, ilmselt kännuvõsu (Hiiumaa KKT, 2002)
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja käskkiri nr 25, Ränd-rahnuude, kivikülvide ja põlispuude nimekiri. Kinnitatud ENSV MN Looduskaitse Valitsuse juhataja 17.03.1959. a käskkiri nr 25 Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse korraldamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Kandle mänd
<i>Kirjeldus</i>	Madalalt 2 haruliseks kujunenud harilik mänd. Vana puu, ent heas elujõus. Esteetiliselt väärtuslik. Mõõtmed: Ü= 340 cm (1,3), H= 15 m. (Relve projekt, maakat. andmed); Seisukord hea. Ü= 316 cm (0,0), H= 20 m. (Eesti põlispuud. Mõõdetud 1998. a). Asukoht: Tahkuna tee ääres.
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse korraldamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Karmu püramiidkadakas
<i>Kirjeldus</i>	Asukoht: Karmu talu lähedal. Kõrgessaare vald, Hirmu küla, Karmu mü 39201:001:0740 – looduses hävinud (kuivanud), ettepanek lõpetada sellest lähtuvalt kaitseriim
<i>Seotud dokumendid</i>	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaits-tavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Viita kadakas
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Hirmuste pahklik määnd
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Silde tammed
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Kaleste küla pooppuud
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Kiduspe jalakas
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Kõpu määnd
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Leigri kadakas
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

<i>Nimi</i>	Hirmuste "kraater" koos puistuga
<i>Seotud dokumendid</i>	Ettepanek looduskaitse alla võtmiseks üksikobjektina

Kaitsealune park

<i>Nimi</i>	Kõrgessaare park
<i>Kirjeldus</i>	Asukoht: Kõrgessaare vald, Kõrgessaare alevik; Seisund: looduskaitsealine väärtus puudub, plaanis kaitse alt maha võtta (M. Kesküla Hiiumaa KKT 2008), ettepanek lõpetada kaitseréžim
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 03.03.2006. a määrus nr 64, Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitsvatate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

Kaitseala

<i>Nimi</i>	Leigri looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	<p>Leigri looduskaitseala asub Hiiumaal Kõrgessaare vallas. Kaitseala moodustati 1998. a kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitseks. Kaitseala südamiku moodustab madala ja hõreda männikuga Leigri soo. Ala loode- ja põhjaosas on paiguti levinud looduslikult kujunenud märjad okas- ja lehtpuu segametsad. Kaitseala pindala on 459 ha.</p> <p>Leigri looduskaitseala kaitse-eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaitsealuste liikide, nende elupaikade, metsaökosüsteemi ning elustiku mitmekesisuse kaitse; 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi (kes on ühtlasi I kategooria kaitsealune liik), sookure (<i>Grus grus</i>) (kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik) ja teiste III kategooria kaitsealuste liikide kaitse; 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - looduslikus seisundis rabade (7110*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusmet-sade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) ning siir-desoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse.
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmise seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamiseks Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 19.10.2006. a korraldus nr 557, Maamaksu korrigeerimine Leigri looduskaitsealal
	Vabariigi Valitsuse 12.12.2005. a määrus nr 296, Leigri looduskaitseala kaitse-eeskiri
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitsvatate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Leigri looduskaitseala (kehtetu) ja Pakri maastikukaitseala moodustamine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine (terviktekst)
	Vabariigi Valitsuse 05.05.1998. a määrus nr 97, Leigri looduskaitse-

	ala ja Pakri maastikukaitseala moodustamine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine
--	--

<i>Nimi</i>	Paope looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	<p>Paope looduskaitseala võetakse kaitse alla:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ranniku- ja mereökosüsteemide, niidu-, metsa- ja mageveekoosluste elustiku mitmekesisuse kaitseks; 2) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide, millest kaks kuuluvad II kaitsekategooriasse, ning valgepõsk-lagle (<i>Branta leucopsis</i>), liivatüllil (<i>Charadrius hiaticula</i>), jõgitiiru (<i>Sterna hirundo</i>) ja punajalg-tildri (<i>Tringa totanus</i>), kes kuuluvad III kaitsekategooriasse, elupaikade kaitseks; 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - veealuste liivamadalate (1110), liivaste ja mudaste pagurandade (1140), rannikulõugaste (1150*), laiade madalate lahtede (1160), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), jõgede ja ojade (3260), kadastike (5130), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210), loode (alvarite) (6280*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), nõrglubja-allikate (7220*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusmetsade (9010*) ja lammi-lodumetsade (91E0*) kaitseks; 4) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi I kaitsekategooria liik, elupaiga kaitseks.
<i>Seotud dokumendid</i>	<p>Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks</p> <p>Vabariigi Valitsuse 26.10.2006. a määrus nr 224, Paope looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri</p>

<i>Nimi</i>	Tihu looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	<p>Tihu looduskaitseala asub kolme lahustükina Hiiumaal Emmaste, Kõrgessaare, ning Käina vallas. Kaitseala on loodud 1962. a moodustatud Tihu järve ornitoloogilise keeluala, Vanajõe oru geoloogilise keeluala ja Õngu haruldaste liikide kasvukoha baasil. Maastikukaitseala ülesandeks on Limneamereaegsete pinnavormide, nendel kujunenud loodusmaastike, Hiiumaa suurimate järvede (Tihu järved), loodusmetsade ning kaitsealuste liikide kaitseks. Kaitsealal leidub mitmeid kaitsealuseid taime- ja loomaliike (Meri- ja kalakotkas (http://www.bka.hiuloodus.ee/kaitsealad.html) (I kat), kassikakk, hüüp, apteegikaan, sookäpp, kõdu-koralljuur, väike käopõll, harilik jugapuu, laialehine neiuvaip). Kaitseala pindala on 1400 ha.</p> <p>Tihu looduskaitseala kaitse-eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vähese inimõjuga loodusmetsade, soode, jõe ja järvede ning Limneamere-aegsete pinnavormide kaitse, luitemetsade

	<p>säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse;</p> <p>2) liigi, mida nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas ning mis on ühtlasi I kaitsekategooria liik, kaitse;</p> <p>3) elupaigatüüpide, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas, kaitse. Need elupaigatüübid on: metsastunud luited (2180), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91DO*);</p> <p>4) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi I kaitsekategooria liik, ning II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kaitsekategooria liik, elupaikade kaitse.</p>
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 11.01.2007. a määrus nr 12, Tihu looduskaitseala kaitse-eeskiri
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	Tihu (kehtetu), Vaivara ja Kallukse maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine (terviktekst)
	Vabariigi Valitsuse 12.05.1998. a määrus nr 102, Tihu (kehtetu), Vaivara ja Kallukse maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Kõpu looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	<p>Kõpu looduskaitseala asub Hiiumaal Kõrgessaare vallas. 1962. a võeti kaitse alla Ristna rannik ning mitmed praeguse Kõpu LKA-le jäävad kaitstavate liikide kasvukohad. Lisaks võeti 1973. a kaitse alla Linnaru mäed. 1999. a moodustati Kõpu maastikukaitseala. Oma praegustes piirides on Kõpu LKA alates 2007. a. Kaitseala eesmärgiks on loodusmaastike, erinevate maastikuelementide ja koosluste ning kaitsealuste liikide kaitse. Maastikuelementidest on esindatud Antsülusjärve, Litoriina- ja Limneamere rannamoodustised. Linnaru mägedes asuv Kaplimägi (63 m) on Lääne-Eesti saarestiku kõrgeim tipp. Kaitstavatest liikidest on esindatud I kategooriasse kuuluv lehitu pisikäpp, II kategooria taimeliikidest jugapuu, luuderohi, randogaputk ja rand-orashein. Kaitseala koosneb 16 lahustükist, mille kogupindala on 3064 ha.</p> <p>Kõpu looduskaitseala kaitse-eesmärk on:</p> <p>1) tutvustada ning kaitsta pärast-jääaegsetel pinnavormidel kujunenud loodusmaastikke ja kooslusi, elustiku mitmekesisust ning kaitsealuseid liike;</p>

	<p>2) kaitsta liike, keda nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas ja kellest üks on I kaitsekategooria liik, kolm on II kaitsekategooria liigid ning öösorr (Caprimulgus europaeus), rukkirääk (Crex crex), must-rähn (Dryocopus martius), sookurg (Grus grus), nõmmelõoke (Lullula arborea), herilaseviu (Pernis apivorus) ja händkakk (Strix uralensis) on III kaitsekategooria liigid;</p> <p>3) kaitsta elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on: esmased rannavallid (1210), eellited (2110), valged lited ehk liikuvad rannikulited (2120), hallid lited ehk kinnistunud rannikulited (2130*), metsastunud lited (2180), sini-helmikakooslused (6410), puisniidud (6530*), allikad ja allikasood (7160), lääne-mõõkrohuga lubjarikkad madalsood (7210*), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodumetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);</p> <p>4) kaitsta nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liiki, mis on ühtlasi I kaitsekategooria liik, ning II lisas nimetatud liiki, mis on ühtlasi II kaitsekategooria liik.</p>
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealaduse alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 30.03.2007. a määrus nr 97, Kõpu looduskaitseala kaitse-eeskiri
	Vabariigi Valitsuse 22.12.2005. a määrus nr 321, Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seonduvalt Riikliku Looduskaitsekeskuse moodustamisega
	Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitsavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine
	VV 21.12.1999. a määrus nr 396, Maamaksu korrigeerimine Kõpu, Hiiumaa laidude ja Kõrgessaare maastikukaitsealadel
	Vabariigi Valitsuse 19.02.1999. a määrus nr 64, Kõpu maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 76, Looduskaitsealast tööst Hiiumaa rajoonis
	Hiiumaa raj. RSN TK otsus nr 120, Looduse kaitsest Hiiumaa rajoonis
	Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis
	Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse korraldamisest Hiiumaa rajoonis

<i>Nimi</i>	Pihla-Kaibaldi looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	Pihla-Kaibaldi looduskaitseala asub Hiiumaal Kõrgessaare ja Pühalepa valla piiril. Kaitseala loodi 1998. a-l Keskk-Hiiumaa soode ja

	<p>metsakoosluste ning sealsete kaitsealuste looma- ja taimeliikide kaitseks. Pihla soo on Hiiumaa sügavaima turbalasundiga raba (kesk 2,6 m, max 5,2 m Sookolli tabelist). Sakkasoo esindab haruldast liivavallidega nõmmraba, kus männiseljandikud vahelduvad puis- ja lagerabaga. Sealsed sood omavad Hiiumaal olulist veekaitsealist tähtsust. Kaibaldis asuvad Eesti suurimad lahtise liiva alad. Sealsed nõmmemetsad kasvavad Litoriinamere tasandiku luigestunud alal. Samuti leidub kaitsealal vana laialehist salumetsa, kus peapuuliigiks pärn ja haab. Pihla-Kaibaldi sood ja metsad on koduks paljudele kaitstavatele linnuliikidele (sookurg, soo-loorkull, madukotkas jt), samuti kasvavad mitmed haruldased taimed (neiuvaibad, sörmkäpad, tume nokkhein, kärbesõis, soohilakas, porss jt). Oluline ka suurulukite taastumispaigna. Kaitseala pindala on 3760 ha.</p> <p>Pihla-Kaibaldi looduskaitseala kaitse-eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - metsastunud luidete (2180)3, luidetevaheliste niiskete nõgude (2190), kanarbiku ja kukemarjaga kuivade liivanõmmede (2320), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse; 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitse; 3) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi I kategooria kaitsealune liik, elupaiga kaitse; 4) elustiku mitmekesisuse ja kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.
<i>Seotud dokumendid</i>	<p>Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamise ja Keskkonnaametiks</p> <p>Vabariigi Valitsuse 14.12.2006. a määrus nr 203, Pihla-Kaibaldi looduskaitseala kaitse-eeskiri</p> <p>Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine</p> <p>Keskkonnaministri 17.03.1999. a määrus nr 24, Rahvusparkides ja looduskaitsealadel jahipidamise korraldamise korra kinnitamine</p>
	<p>Pihla-Kaibaldi (kehtetu) ja Rattagu looduskaitsealade ning Kukka maastikukaitseala moodustamine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine (terviktekst)</p> <p>Vabariigi Valitsuse 29.04.1998. a määrus nr 89, Pihla-Kaibaldi (kehtetu) ja Rattagu looduskaitsealade ning Kukka maastikukaitseala moodustamine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine</p>
<i>Nimi</i>	Tahkuna looduskaitseala
<i>Kirjeldus</i>	Tahkuna looduskaitseala asub Hiiumaal, Pühalepa vallas. Kaitseala on loodud Hiiumaa iseloomulike maastikukomplekside ning loo-

	<p>duskaitsealuste liikide elupaikade (merikotkas, laululuik, täpik-huik, mudanepp jt) ja kasvukohtade (loim-vesipaunikas, tume nokkhein, lääne mõõkrohi, kõdu-koralljuur, roomav öövigle jt) kaitseks. Üheks peamiseks ülesandeks on inimõjuta arumetsade (eelkõige palumetsade) säilitamine. Omapärased mereranniku lütemetsad ning endiste ja praegu kinnikasvavate järvede kooslused. Liigirikas elustik, kõik soometsade kasvukohatüübid esindatud. Tahkuna looduskaitsealal asuv jugapuude kasvukoht on kaitse all juba 1924. a. Kaitseala pindala on 1869 ha.</p> <p>Turism: Tahkunat läbib matkarada - Anneõuest kuni Kauste külani.</p> <p>Tahkuna looduskaitseala kaitse-eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inimõjuta või vähese inimõjuga põlismetsade, soode ja kinnikasvavate järvede kaitse, luidete ja lütemetsade säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse; 2) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi I kategooria kaitsealune liik, kaitse; 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - hallide luidete (2130*), metsastunud luidete (2180), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodumetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse; 4) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi I kategooria kaitsealune liik, ning II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitse.
<p><i>Seotud dokumendid</i></p>	<p>Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamiseks Keskkonnaametiks</p> <p>Vabariigi Valitsuse 22.09.2006. a määrus nr 207, Tahkuna looduskaitseala kaitse-eeskiri</p> <p>Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitsvatate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine</p> <p>VV 21.07.1999. a määrus nr 224, Vabariigi Valitsuse 02.12.1997. a määruse nr 236, Tahkuna looduskaitseala (kehtetu) ja Kellavere maastikukaitseala kaitse-eeskirjade ning välispiiri kirjelduste kinnitamine muutmise</p> <p>Tahkuna looduskaitseala (kehtetu) ja Kellavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine (terviktekst)</p> <p>VV 10.11.1998. a määrus nr 254, Maamaksu korrigeerimine Kallaste, Kukka, Käina lahe - Kassari, Luidja, Sarve ja Tihu maastikukaitsealadel ning Pihla -Kaibaldi ja Tahkuna looduskaitsealadel</p> <p>Vabariigi Valitsuse 02.12.1997. a määrus nr 236, Tahkuna looduskaitseala (kehtetu) ja Kellavere maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine</p> <p>Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis</p> <p>Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse</p>

	korraldamisest Hiiumaa rajoonis
--	---------------------------------

<i>Nimi</i>	Luidja maastikukaitseala
<i>Kirjeldus</i>	Luidja maastikukaitseala asub Hiiumaal Kõrgessaare vallas. Ala võeti kaitse alla 1904.-1908. a rajatud unikaalse liivaluidetel kasvava sanglepapuistu kaitseks 1962. a. Sanglepad istutati liikuvate luidete kinnistamiseks. Nüüdseks on välja kujunenud viljaka mullakihi ja rikkaliku alustaimestikuga metsakoosulus. Kaitseala pindala on 55 ha.
<i>Seotud dokumendid</i>	<p>Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamise ja Keskkonnaametiks Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine</p> <p>VV 16.06.1999. a määrus nr 198 Vabariigi Valitsuse 21.10.1997. a määruse nr 200, Luidja maastikukaitseala ja Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine muutmine</p> <p>Luidja maastikukaitseala ja Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine (terviktekst)</p> <p>VV 10.11.1998. a määrus nr 254, Maamaksu korrigeerimine Kallaste, Kukka, Käina lahe - Kassari, Luidja, Sarve ja Tihu maastikukaitsealadel ning Pihla -Kaibaldi ja Tahkuna looduskaitsealadel</p> <p>Vabariigi Valitsuse 21.10.1997. a määrus nr 200, Luidja maastikukaitseala ja Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine</p> <p>Hiiumaa raj. TSN TK otsus nr 70, Looduskaitse kindlustamisest Hiiumaa rajoonis</p> <p>Hiiumaa Rajooni TSN TK otsus 28.05.1958. a nr 34, Looduskaitse korraldamisest Hiiumaa rajoonis</p>

<i>Nimi</i>	Kõrgessaare maastikukaitseala
<i>Kirjeldus</i>	Kõrgessaare maastikukaitseala asub Hiiumaal Kõrgessaare vallas. Kaitseala loodi 1999. a karstiallike ja kaitstavate taimeliikide kasvukohtade kaitseks. Tegu on väga rikkaliku orhideede kasvualaga. Siin leidub I kategooriasse kuuluvat lääne-sõrmkäppa, II kategooria kaunist kuldkinga, balti sõrmkäppa, kärbesõit, harilikku muguljuurt. Kaitsealale jäävad Pihla allikad, kust väljub maapeale Kurisu salajõe vesi. Veevaesel ajal jäävad allikad enamasti kuivaks, suurvee ajal moodustub aga ajutine järv. Kaitseala pindala on 71 ha.
<i>Seotud dokumendid</i>	<p>Vabariigi Valitsuse 09.04.2009. a määrus nr 63, Kõrgessaare looduskaitseala kaitse-eeskiri</p> <p>Vabariigi Valitsuse 19.12.2009. a määrus nr 13, Looduskaitsealade alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamise ja Keskkonnaametiks Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine</p> <p>VV 21.12.1999. a määrus nr 396, Maamaksu korrigeerimine Kõpu, Hiiumaa laidude ja Kõrgessaare maastikukaitsealadel</p>

	VV 19.05.1999. a määrus nr 162, Kõrgessaare maastikukaitseala kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine
	Kõrgessaare maastikukaitseala kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine (terviktekst)

Hoiuala

<i>Nimi</i>	Vanajõe hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Vanajõe hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealaduse</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamiseks Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Hirmuste hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Hirmuste hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), alvarite (6280*), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), puisniitude (6530*) ja puiskarjamaade (9070) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealaduse</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamiseks Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Kõpu-Vaessoo hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Kõpu-Vaessoo hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - kuivade nõmmede (4030), kadastike (5130), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), alvarite (6280*), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), puisniitude (6530*) ja puiskarjamaade (9070) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealaduse</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamiseks Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Paope loo hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Paope loo hoiuala, mille kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lubjarikkal mullal esinevate kuivade niitude (6210, * - orhideede oluliste kasvualade), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430) ja puiskarjamaade (9070) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealade</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Pihla-Kurisu hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Pihla-Kurisu hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lubjarikkal mullal esinevate kuivade niitude (6210,* - orhideede oluliste kasvualade), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), aas-rebase-saba ja ürt-punanupuga niitude (6510), puisniitude (6530*), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) ja vanade laialehiste metsade (9020*) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealade</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Suureranna hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Suureranna hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - rannaniitude (1630*), kuivade nõmmede (4030), kadastike (5130), lubjavaesel mullal esinevate liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), puisniitude (6530*), liigirikaste madalsoode (7230) ja puiskarjamaade (9070) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealade</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Kõrgessaare-Mudaste hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Kõrgessaare-Mudaste hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – rannikulõugaste

	(1150*), laiade madalate lahtede (1160), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), kadastike (5130), alvarite (6280*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), nõrglubja-allikate (7220*) ja liigirikaste madalsoode (7230) kaitse ning EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetamata, kaitset vajavate rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaiku kaitstakse, on: soopart e pahl-saba-part (<i>Anas acuta</i>), viupart (<i>Anas penelope</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), valgepõsk-lagle (<i>Branta leucopsis</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), liivatüll (<i>Charadrius hiaticula</i>), lauk (<i>Fulica atra</i>), kalakajakas (<i>Larus canus</i>), sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>), hahk (<i>Somateria molissima</i>), jõgitiir (<i>Sterna hirundo</i>), punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>), kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>), hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>), rääkspart (<i>Anas strepera</i>) ja tõmmuvaeras (<i>Melanitta fusca</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealuste</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamise ja Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

<i>Nimi</i>	Hiiu madala hoiuala
<i>Kirjeldus</i>	Hiiu madala hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübi - karide (1170) kaitse
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 19.01.2009. a määrus nr 13, <i>Looduskaitsealuste</i> alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamise ja Keskkonnaametiks
	Vabariigi Valitsuse 08.09.2005. a määrus nr 233, Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas
	Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas (terviktekst)

Loodusala

<i>Nimi</i>	Leigri loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Leigri loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitseks. Pindala 452 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: rabad (7110), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Pihla-Kurisu loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Pihla-Kurisu loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitseks. Kaitstavad elupaigatüübid: kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), nõrglubja-allikad (7220), vanad laialehised metsad (9020), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Pihla-Kaibaldi loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Pihla-Kaibaldi loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liigi elupaiga kaitseks. Pindala 3759 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: metsastunud luided (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), vanad loodusmetsad (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liik, kelle elupaika kaitstakse: soohilakas (<i>Liparis loeselii</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Kõpu loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Kõpu loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala 3503 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630), eelluided (2110), valged luided (liikuvad rannikuluided) (2120), hallid luided (kinnistunud rannikuluided) (2130), metsastunud luided (2180), kadastikud (5130), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270), sini-

	helmikakooslused (6410), puisniidud (6530), allikad ja allikasood (7160), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad looduspõõs (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: roheline hiidkuper (<i>Buxbaumia viridis</i>), soohiilakas (<i>Liparis loeselii</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Luidja loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Luidja loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitseks. Pindala 55 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: valged luided (liikuvad rannikuluided) (2120), hallid luided (kinnistunud rannikuluided) (2130), metsastunud luided (2180), jõed ja ojad (3260)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Paope loo loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Paope loo loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitseks. Pindala 162 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), puiskarjamaad (9070)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Tahkuna loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Tahkuna loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala 1874 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: hallid luided (kinnistunud rannikuluided) (2130), metsastunud luided (2180), siirde- ja õõtsik sood (7140), vanad looduspõõs (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: naarits (<i>Mustela lutreola</i>); soohiilakas (<i>Liparis loeselii</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Armioja ja laiside loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Armioja ja laiside loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala 1740 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: rannikulõukad (1150), laiad madalad lahed (1160), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630), jõed ja ojad (3260), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), lood (alvarid) (6280), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), nõrglubja-allikad (7220), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010); Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: naarits (<i>Mustela lutreola</i>); kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Paope loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Paope loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitseks. Pindala 1935 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (1150), laiad madalad lahed (1160), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630), kadastikud (5130)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

<i>Nimi</i>	Tihu loodusala
<i>Kirjeldus</i>	Tihu loodusala Hiiu maakonnas loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala 1231 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: metsastunud lited (2180), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: naarits (<i>Mustela lutreola</i>); jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri

Linnuala

<i>Nimi</i>	Kõrgessaare-Mudaste linnuala
<i>Kirjeldus</i>	Kõrgessaare-Mudaste linnuala Hiiu maakonnas linnudirektiivi I lisa linnuliikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide elupaikade kaitseks. Pindala 5036 ha. Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: soopart e pahlsaba-part (<i>Anas acuta</i>), viupart (<i>Anas penelope</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), valgepõsk-lagle (<i>Branta leucopsis</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), liivatüll (<i>Charadrius hiaticula</i>), lauk (<i>Fulica atra</i>), kalakajakas (<i>Larus canus</i>), sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>), hahk (<i>Somateria mollissima</i>), jõgitiir (<i>Sterna hirundo</i>), punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>), kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>)
<i>Seotud dokumendid</i>	Vabariigi Valitsuse 23.04.2009. a korraldus nr 148, Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korralduse nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri muutmine Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri